

สาขานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

FASCINATION OF BAN BOR RAE

สาขานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

FASCINATION OF BAN BO RAE

คำนำ

สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มีภารกิจสำคัญในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ตลอดระยะเวลาอันยาวนาน เราตั้งใจและมุ่งมั่นที่จะจัดเก็บ องค์ความรู้ของชุมชน เพื่อให้เยาวชนรุ่นหลังได้มีโอกาสเรียนรู้เรื่องราวที่น่าสนใจ และเป็นรากฐานในการพัฒนาศักยภาพชุมชน Soft Power อันدامนให้เกิดความยั่งยืน

FASCINATION OF BAN BOR RAE คือหนังสือภายใต้รายวิชาเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพนิเทศศาสตร์และวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพนิเทศศาสตร์ ของนักศึกษา นิเทศศาสตร์ชั้นปีที่ 4 ภา.นศบ. 63 ซึ่งเป็นการบูรณาการการเรียนการสอนกับการบริการ วิชาการ การวิจัย และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ภายใต้โครงการเพิ่มศักยภาพชุมชน Soft Power บนฐานอัตลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น มิติการท่องเที่ยวชุมชนที่เป็นมิตรกับมุสลิม (Muslim Friendly Creative Tourism) คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

เรื่องราวที่พวกเราทุกคนตั้งใจสร้างสรรค์ในหนังสือเล่มนี้ จะนำทุกท่านไปรู้จักเรื่องเล่าชุมชน มัสยิด การท่องเที่ยวชุมชน อาหารฮาลาล ผลิตภัณฑ์ชุมชน และวิถีชีวิตชาวประมงบ้านบ่อแร่ จะน่าสนใจเพียง ชวนอ่านไปด้วยกัน

สารบัญ

CHAPTER 1

The tale of community

เดินทางมาหาเรา	1
บ่อแร่	3
คำบอกเล่า	3
ดูไปด้วยใจ	4
มาเกี่ยวกับพวกเรา	4
วิว 360 องศา บ้านบ่อแร่	5
	6

CHAPTER 2

Assembly point

มัสยิดที่ยามูดิน บ่อแร่ จังหวัดภูเก็ต	7
เรื่องเล่ามัสยิด	9
มัสยิดหลังแรก	9
มัสยิด หลังที่ 2	10
มัสยิด หลังที่ 3	10
มัสยิด หลังที่ 4	11
สถานที่ ที่ควรมาเยือน	11
	12

CHAPTER 3

Halal Food at Ban Bo Rae 14

- อาหารฮาลาลบ้านบ่อแร่ 15
- อย่งไรถึงเรียกว่าอาหารฮาลาล 15
- การปฏิบัติเรื่องอาหารในเดือนรอมฎอน 16
- อาหารการกินในเดือนรอมฎอน 17

CHAPTER 4

Rimlay - Bor Rae Phuket 20

- วิถีประมงพื้นบ้านบ่อแร่ 21
- ป่าโกงกางเลนภูเก็ต ที่คลองมุดง 22
- พิพิธภัณฑ์แห่งท้องทะเล 23
- เรือหัวโทงภูมิปัญญาแดนใต้ 24

CHAPTER 5

OTOP Ban Bor Rae 26

- OTOP บ้านบ่อแร่จังหวัดภูเก็ต 27
- อัตลักษณ์ผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ 27
- ดอกไม้จากเกล็ดปลาทำได้อย่างไร ? 28
- ชุมชนบ้านบ่อแร่ 29

CHAPTER 6

The Facilitate of Tourism Ban Bor Rae 30

- การท่องเที่ยวชุมชน บ่อแร่ 31
- ที่นี่ คลองมุดง 31
- อีกหนึ่งที่ หอชมวิวยะนาวด 31
- การมาที่นี่ 32
- ประเพณีดั้งเดิม 32
- เส้นทางสายสุขภาพ 32

CHAPTER 1

THE TALE OF COMMUNITY

เดินทางมาหาเรา

หากเดินทางมาตามถนนศักดิ์เดช
บนเส้นทางไปแหลมพันวาจากตัวเมืองภูเก็ต
ประมาณหลัก กม.ที่ ๓ ก็ถึงบ้านบ่อแร่ หนึ่งใน
ในหมู่บ้านท่องเที่ยวโดยชุมชนบนเกาะภูเก็ต
บ้านบ่อแร่ หมู่ที่ ๖ ต.วิชิต อ.เมืองภูเก็ต
จ.ภูเก็ต

บ่อแร่

บ้านบ่อแร่ ชุมชนที่ตั้งอยู่ทาง
ตอนใต้ของจังหวัดภูเก็ต มีถนนศักดิ์เดช
เป็นเส้นทางเชื่อมต่อระหว่างตัวเมืองกับ
หมู่บ้านลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบสูง
ติดชายฝั่งทะเล มีพื้นที่ป่าชายเลนที่อุดม
สมบูรณ์ เป็นแหล่งอนุบาล สัตว์น้ำ กุ้ง
หอย ปู ปลา ปูก้ามดาบและมีลิงแสม
อาศัยอยู่จำนวนมาก

คำบอกเล่า

เป็นหมู่บ้านที่ผู้คนไทยพุทธและไทยมุสลิมอยู่ร่วมกันมาตั้งแต่อดีตที่นี่จึงเป็นหมู่บ้านที่มีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของ ๒ ศาสนา และจะดำเนินชีวิตตามวิถีพอเพียง หลายบ้านที่นี้จะปลูกพืชผักสวนครัว ทำสวนผลไม้และทำขนมด้วยภูมิรู้ตามความชำนาญของตน ไว้ออกขายให้กับนักท่องเที่ยวที่ผ่านไปมา ชื่อของหมู่บ้าน มีที่มาจากเสียงเล่าของคนในชุมชนว่า “แต่เดิมจะมีการขุดบ่อน้ำกันทุกบ้าน เมื่อขุดลึกไป ๒-๓ เมตร ก็จะพบหินกรวดสีน้ำตาลกันทุกบ่อ ซึ่งภาษาถิ่นใต้จะเรียกว่าหินกรวดสีน้ำตาลนี้ว่าลูกแห้ และเมื่อมีการกำหนดให้ตั้งชื่อหมู่บ้านอย่างเป็นทางการ จึงตั้งชื่อหมู่บ้านตามสำเนียงภาษากลาง จากลูกแห้เป็นบ้านบ่อแร่” ประชาชนส่วนใหญ่ของหมู่บ้านจะมีอาชีพรับจ้าง ทำการประมงชายฝั่งและทำการเกษตร นับเป็นหมู่บ้านที่มีความเข้มแข็งในทุกๆด้าน เกิดการรวมตัวกันในชุมชน ทำให้เป็นชุมชนที่มีความสามัคคีกันรวมกลุ่มเพื่อสร้างรายได้สู่ชุมชน

ดูแลด้วยใจ

นอกจากทุนทางธรรมชาติและวัฒนธรรมแล้ว อีกสิ่งสำคัญคือชาวบ้านในชุมชน ซึ่งล้วนมีจิตวิญญาณในการบริการ นับเป็นสิ่งสำคัญมากในการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวของชุมชน เพราะชาวบ้านจะต้องบริหารจัดการและ

ให้บริการนักท่องเที่ยวด้วยตนเอง จึงจะสอดคล้องกับเป้าหมายของการสร้างอาชีพในชุมชนอย่างแท้จริง นอกจากนั้นชาวบ้านยังตระหนักถึงคุณค่าของตนเองที่ต้องอนุรักษ์รักษาธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย และมีการรวมกลุ่มกันของคนในชุมชนเพื่อหากิจกรรมทำร่วมกัน

มาเกี่ยวกับพวกเรา

อีกหนึ่งอย่างที่ขาดไปไม่ได้สำหรับบ้านบ่อแร่แห่งนี้สถานที่ท่องเที่ยวที่ยังคงความเป็นเอกลักษณ์ เช่นคลองมุดตง "คลองมุดตง" เดิมชาวบ้านเรียก "หัวท่า" หมายถึงเป็นสถานที่เริ่มตมที่จะลงคลอง เป็นคลองปากอ่าวมีท่าเทียบเรือของชาวประมง จุดชมวิวคลองมุดตง จุดดูชาวประมงลอบดักปลาหมึก ปราชญ์ชุมชนทำไผ่จากภูมิปัญญาชาวบ้านและลอบดักปลา รวมถึง จุดชมวิวเขาขาดเป็นจุดชมวิวที่สวยงามอีกแห่งหนึ่ง ลักษณะเป็นที่ลาดบริเวณเชิงเขา อยู่ไม่ไกลจากตัวเมืองภูเก็ต สามารถชมวิว ๓๖๐ องศา อย่างแท้จริง เป็นมุมมองที่มีเสน่ห์ไม่แพ้จุดอื่น ๆ ของภูเก็ต จึงเป็นสถานที่อีกแห่งหนึ่งที่ได้ได้รับความสนใจจาก

นักท่องเที่ยว และชาวภูเก็ต ในการชมวิว เป็นพื้นที่พักผ่อนป็นจักรยาน และออกกำลังกาย โดยการขึ้นไปจุดชมวิวเพื่อให้เห็นวิวสวยนั้นต้องขึ้นไปหอคอย เป็น "หอชมวิวเขาขาด" ทรงแปดเหลี่ยมเมื่อขึ้นไปบนหอชมวิวก็จะสามารถมองเห็นทัศนียภาพที่เป็นเอกลักษณ์ได้ในมุมสูง ๓๖๐ องศา ที่ชาวบ้านชุมชนบ่อแร่ยินดีต้อนรับทุกคนให้เข้ามาเยี่ยมชม และสัมผัสกับความสวยงามยิ่งใหญ่ตระการตาแห่งท้องทะเลอันดามันของทิวทัศน์รอบเกาะภูเก็ตไม่ว่าจะเป็น อ่าวฉลองแหลมพันวา เกาะสิเหร่ รวมถึงตัวเมืองภูเก็ตอีกด้วย

วิว 360 องศา บ้านบ่อแร่

บ้านบ่อแร่ หมู่ที่ 6 ตำบลวิชิต อำเภอมืองภูเก็ท จังหวัดภูเก็ต อยู่ทางตอนใต้ของจังหวัด มีถนนศักดิ์เดชเป็นเส้นทางเชื่อมต่อระหว่างตัวเมืองกับหมู่บ้านนับเป็นชุมชนหนึ่งของภูเก็ตที่มีประวัติความเป็นมายาวนาน จากการพบหลักฐานสมัยสงครามมหาเอเชียบูรพาในอดีต บ้านในพื้นที่ต้องมีบ่อน้ำประจำบ้าน ทุกบ้านจึงขุดบ่อน้ำไว้ภายในบ้าน ครั้นขุดลงไปประมาณ 2-3 เมตร ทุกบ้านจะพบหินกรวดสีน้ำตาลมีเนื้อแข็ง ชาวบ้านเรียกหินกรวดสีน้ำตาลนี้ว่า "ลูกแห้ว" ตามสำเนียงภาษาถิ่นใต้ต่อมาเมื่อทางการมีนโยบายให้ตั้งชื่อหมู่บ้าน จึงตั้งชื่อหมู่บ้านตามสำเนียงภาษากลางจาก ลูก

แห้ว เป็น ลูกแห้ว และตั้งชื่อหมู่บ้านนี้ว่า "บ้านบ่อแร่"สภาพภูมิประเทศของบ้านบ่อแร่เป็นที่ราบสูงพื้นที่ติดชายฝั่งทะเล มีทรัพยากรป่าชายเลนที่อุดมสมบูรณ์เป็นแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำ กุ้ง หอย ปู ปลา มีป่าก้ามดาบ และลิงแสมอาศัยอยู่มาก ชาวบ้านบ่อแร่ประกอบอาชีพตามวิถีชุมชน คือทำประมงพื้นบ้าน ทำการเกษตรสวนยางพารา สวนผลไม้ เช่น ลองกอง เลี้ยงแพะพื้นบ้าน ซึ่งมีฟาร์มแพะเพื่อจำหน่ายนมแพะและเนื้อแพะ โดยที่พักอาศัยของคนในหมู่บ้านส่วนมากเป็นบ้านชั้นเดียวร่มรื่นด้วยต้นไม้ ไม้ดอกไม้ประดับ ตกแต่งบ้านเรือนให้น่าอยู่อาศัยและสวยงาม ดำเนินชีวิตตามครรลองมุสลิมผู้หญิงแต่งกายสวมฮิญาบ ผู้ชายใส่เสื้อ สวมหมวกแบบมุสลิม ในวันศุกร์ และวันสำคัญทางศาสนา

إِنَّا أَكْرَمُكُمْ عِنْدَ اللَّهِ اتِّقَاكُمْ

CHAPTER 2

ASSEMBLY POINT

ชมผลงานสร้างสรรค์สารคดีวิถีทัศน์

มัสยิดกียามุดดิน

เยือนชุมชนบ่อแร่ ห้ามพลาต...เยี่ยมชมมัสยิดที่อยู่คู่กับชุมชนมาเนิ่นนาน มัสยิดที่เป็น
ดังศูนย์รวมจิตใจของมุสลิมชุมชนบ่อแร่ วันนี้ได้รับการบูรณะจนงดงาม ชมภาพและเรียนรู้เรื่อง
ราวได้จากวี ดิโอ

สร้างสรรค์โดย

ซอนญา อุดมพรหม ปิยวัฒน์ จันทรเส่ง กุติ เสิ้งเจริญ และ วรฤณพร กริชคารม นศบ.642

มัสยิดกียามุดิน บ่อแร่

มัสยิดกียามุดิน บ้านบ่อแร่ สร้างขึ้นเมื่อปี 2450 เป็นมัสยิดที่ก่อสร้างโดยเป็นอาคารไม้ 2 ชั้น มีได้ทุนเป็นอาคารเก่า ๆ เพราะสมัยนั้น ชาวมุสลิมยังมีจำนวนน้อย แต่ปัจจุบัน มัสยิดกียามุดินแห่งนี้ ถูกบูรณาการมาเป็นหลังที่ 4 แล้ว มีการพัฒนารูปแบบตัวอาคารเนื่องจากในพื้นที่บ้านบ่อแร่ จังหวัดภูเก็ต มีประชากรมุสลิมเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้มัสยิดแห่งนี้จำเป็นต้องสร้างความแข็งแรงให้ตัวอาคารเพื่อรองรับพี่น้องชาวมุสลิมที่จะเข้ามาทำพิธีทางศาสนาต่าง ๆ ที่นี้ถูกออกแบบให้มีความสวยงาม ทันสมัย เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวชาวมุสลิม และยังรองรับผู้คนทั่วไปที่ต้องการเข้ามาชมสถานที่อันสวยงามที่นี่

เรื่องเล่ามัสยิด

มัสยิดแห่งนี้ถูกสร้างแล้ว 4 หลัง แต่หลังจากจะมีการบอกเล่าเรื่องราวที่แตกต่างกันไป แต่ที่นี้ถือเป็นสถานที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ เป็นสถานที่ทำพิธีทางศาสนาของชาวมุสลิมในพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นการละหมาด 5 เวลา ก้าวเข้าสู่รอมฎอน (เดือนบวชตามหลักศาสนาอิสลาม) หรือแม้กระทั่งการจัดงานประจำปีมัสยิด เพื่อหารายได้ไปเป็นทุนการศึกษา หรือร่วมบริจาคกับองค์กรต่าง ๆ อีกมากมาย และยังมีการเล่นประเพณีต่าง ๆ ของแต่ละช่วงของการสร้างมัสยิดว่า “มัสยิดที่ถูกสร้างขึ้นมาแต่ละหลังล้วนมีประวัติและความเป็นมา”

มัสยิดหลังแรก

สร้างเมื่อปี พ.ศ. 2450 ตั้งอยู่ในที่ดินของนายหลงสัน สมบูรณ์ ซึ่งเป็นผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 3 ตำบลอ่าวมะขาม อำเภอทุ่งคา จังหวัดภูเก็ต เป็นอาคารยกพื้น ใต้ถุนโล่ง ปูพื้นไม้ ฝาไม้ไผ่ขัดแตะ หลังคามุงจาก มีนายละไบอี โซคเกือ เป็นอิหม่าม มัสยิดหลังนี้ ให้ประกอบศาสนกิจมาได้ประมาณ 24 ปี จนถึง พ.ศ.2474 ไม่สามารถใช้งานได้เนื่องจากทรุดโทรมมาก จึงได้ย้ายมาสร้างหลังใหม่(หลังที่ 2) ในที่ดินพองนาขละไบอี โซคเกือ ห่างจากที่เดิมประมาณ 500 เมตร ซึ่งได้มอบที่ดินให้ทั้งแปลง ประมาณ 1 ไร่เศษ ให้เป็นที่ดินวา گیاฟ (สาธารณประโยชน์)

มัสยิด หลังที่ 2

เป็นอาคารไม้ ยกพื้นสูง เป็นพื้นไม้ ฝาไม้ พลังตามุงสังกะสี เสาตั้งอยู่บนพื้นดิน รองด้วยแท่นปูน ตัวอาคารกว้าง 8 เมตร ยาว 12 เมตร สร้างเมื่อปี พ.ศ. 2474 มีนายสะอาด สามารถเป็นอิหม่าม และได้จดทะเบียนมัสยิด เมื่อวันที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2493 เลขทะเบียนที่ 14 ได้เปลี่ยนชื่อเป็นมัสยิด "กียา มุดดิน"

มัสยิด หลังที่ 3

ต่อมาจากที่ทางราชการได้เปลี่ยนแปลงการปกครอง โดยยุบตำบลอ่าวมะขาม และตำบลระแงง รวมกันเป็นตำบลวิชิตเมื่อสัปดาห์เพิ่มขึ้น ทำให้พื้นที่ประกอบศาสนกิจไม่เพียงพอ จึงได้สร้างมัสยิดหลังที่ 3 ขึ้น ในราวต้นปี พ.ศ. 2514 และได้ขอออกโฉนดที่ดินแปลง ในนามมัสยิดกียามุดดินโฉนดที่ดินหมายเลข 12324 เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2514 มีเนื้อที่ 1 ไร่ - งาน 1/10 ตารางวา

มัสยิดหลังที่ 4

เนื่องจากมัสยิดหลังที่ 3 ได้ใช้ประกอบศาสนกิจมาตั้งแต่ พ.ศ. 2514 เป็นเวลานานถึง 48 ปี ไม่พอกับจำนวนสัปปุรุสที่เพิ่มขึ้น ด้วยความโชคดีของทางมัสยิดที่อัลลอฮ์ (ช.บ.) ได้ให้เนียะมัด แก่มัสยิดในการก่อสร้างมัสยิดหลังใหม่ โดย MR.HUSSAIN ALI ABDULRAHMAN LOOTAH นักธุรกิจชาวคูเบ ประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรต ได้มาท่องเที่ยวที่จังหวัดภูเก็ต และเห็นความคับแคบของมัสยิดหลังเดิม จึงเสนอให้สร้างหลังใหม่ โดยเป็นผู้สนับสนุนหลักในการก่อสร้างครั้งนี้ รวมทั้งพี่น้องผู้มีจิตศรัทธาจากทั่วทุกสารทิศ ได้ร่วมกันบริจาคเงินในการก่อสร้าง มัสยิดหลังนี้โดยใช้งบประมาณในการก่อสร้าง 20 ล้านบาท เป็นอาคาร 3 ชั้น รวมทั้งห้องใต้ดิน ซึ่งใช้เป็นที่พักเก็บวัสดุ ครุภัณฑ์ทั้งหมด ของมัสยิด มัสยิดหลังนี้เริ่มก่อสร้างตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2561 -2564

สถานที่ ที่ควรมาเยือน

ความแปลกใหม่ที่ไม่เคยเห็น มีสียัดแห่งนี้ที่ถูกบูรณะให้เป็นสถานที่ที่สวยงามแห่งใหม่ ในพื้นที่บ้านบ่อแร่ จังหวัดภูเก็ตเพื่อให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชม ได้มีมุมถ่ายรูป เพื่อเป็นการโปรโมททางอ้อมให้ทุกคน ทุกศาสนา สนใจที่จะมาเยือนสถานที่แห่งนี้

CHAPTER 3

HALAL FOOD

AT BAN BO RAE

อาหารฮาลาลบ้านบ่อแร่

อาหารฮาลาล คือ อาหารหรือผลิตภัณฑ์อาหารซึ่งอนุมัติตามบัญญัติศาสนาอิสลามให้มุสลิมบริโภคหรือใช้ประโยชน์ได้ โดยคำว่า “ฮาลาล” เนี่ย มาจาก ภาษาอารบิก มีความหมายว่า การผลิต การให้บริการ ที่ไม่ขัดต่อบัญญัติของศาสนา ซึ่งโดยสรุปแล้ว อาหารฮาลาล ก็คือ อาหารที่ผ่านกรรมวิธีตั้งแต่เลือกวัตถุดิบ ปปรุง เสิร์ฟ ที่ถูกต้องตามบัญญัติของศาสนาอิสลามนั่นเอง ซึ่งในประเทศไทย อาหารที่ผ่านกรรมวิธีที่ถูกต้อง จะได้รับ ตราฮาลาล เพื่อกำหนดไว้ว่าชาวมุสลิมสามารถรับประทานได้อย่างไร้กังวลชุมชนนี้เป็นชุมชนที่คนมุสลิมอาศัยอยู่ในพื้นที่เป็นส่วนใหญ่ อาหารส่วนใหญ่จะทำกินกันเอง ถ้าหากต้องไปกินข้างนอกต้องสังเกตจากเครื่องหมายฮาลาลเป็นหลัก อาหารพื้นบ้านของที่นี่คือน้ำพริกซีเซ๊ยะที่ทำจากมะพร้าวคั่วกินกับเครื่องในวัว นอกจากนี้ยังมีข้าวหมกและข้าวมันสูตรของแต่ละคนจะไม่เหมือนกัน นอกจากนี้ยังมีอาหารตามเทศกาลเดือนรอมฎอน ที่ชาวบ้านทุกคนจะรวมตัวกันทำอาหารกันที่มีสือด อาหารเด่น ๆ คือสลัดแขกจะเป็นที่นิยมเป็นหลัก รองลงมาคือแกงไข่ใส่สับปะรด เต้นที่เครื่องเทศ เมื่อคนนอกพื้นที่รู้ว่ามีเทศกาลนี้ก็จะมื่อเตอร์มาให้ไปส่งถึงอำเภอใกล้เคียงส่วนใหญ่จะออเดอร์เป็นแกงพะพะ และแกงเนื้อ วัตถุดิบส่วนใหญ่ที่นำมาทำอาหารก็จะเป็นสัตว์ที่เลี้ยงไว้อยู่แล้วเช่นฟาร์มพะพะฟาร์มวัวต่าง ๆ

อย่างไรถึงเรียกว่าอาหารฮาลาล

หลายคนน่าจะเคยได้ยินคำว่า ‘อาหารฮาลาล’ กันมาบ้าง และมีจำนวนไม่น้อยเลยที่เข้าใจว่าอาหารฮาลาลเป็นอาหารของคนมุสลิม ซึ่งจริงๆ แล้วไม่ใช่ อย่างนั้นนะ เพราะอาหารฮาลาลเป็นอาหารประเภทหนึ่งเท่านั้น ทุกคนสามารถรับประทานได้ แล้วอาหารฮาลาลก็ไม่ใช่แค่ไม่มีหมูแล้วจะเป็นฮาลาลได้เหมือนที่หลายๆ คนเข้าใจ แต่ยังมีข้อห้ามมากมายกว่านั้น โดยอิงจากหลักศาสนาอิสลามพูดโดยง่าย อาหารฮาลาลเป็นอาหารที่ผ่านกรรมวิธีในการทำ ผสม ปปรุง ประกอบ หรือแปรรูป ตามศาสนบัญญัติ ซึ่งเป็นการรับประกันว่าชาวมุสลิมโดยทั่วไปสามารถบริโภคอาหาร หรืออุปโภคสินค้าและบริการต่างๆ ได้โดยสนิทใจ ตามหลักศาสนาอิสลาม เพราะคำว่า ‘ฮาลาล’ แปลว่า ‘อนุมัติ’ ซึ่งหมายความว่าอนุมัติให้ดื่ม อนุมัติให้ทำ อนุมัติให้รับประทาน ที่กินความกว้างไกลกว่าแค่เรื่องอาหาร แต่หมายรวมถึงวิถีชีวิตของชาวมุสลิมนั้นเลยแต่วันนี้เราจะพูดถึงฮาลาลในแง่ของอาหารกัน ‘ฮาลาล’ มีความหมายตรงข้ามคำกับว่า ‘ฮารอม’ ที่แปลว่า ‘ต้องห้าม’ หรือ ‘ไม่อนุมัติ’ อาหารฮารอมก็หมายความว่า เป็นอาหารที่ห้ามบริโภคตามหลักศาสนาอิสลาม

โดยข้อห้ามต่างๆ ของศาสนาอิสลามมีดังนี้ห้ามบริโภคสัตว์เหล่านี้ หมู หมูป่า สุนัขห้ามบริโภคสัตว์ที่กินเนื้อเป็น

อาหารที่มีเขี้ยวและกรงเล็บ เช่น เสือ สิงโต รวมถึงนกล่าเหยื่อที่มีกรงเล็บ เช่น นกอินทรี นกแร้ง สัตว์มีพิษ เช่น ตะขาบ แมงป่อง งูสัตว์ที่ห้ามฆ่าในศาสนาอิสลาม เช่น มัง คด และนกหัวขวาน สัตว์นำรังเกียจโดยทั่วไป เช่น เหย็บ หมัด แมลงวัน หนอน หรือสัตว์อื่น ๆ ที่คล้ายกันสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ เช่น กบ คางคก และสัตว์อื่น ๆ ที่คล้ายกัน

ลาและล่อที่เลี้ยงเอาไว้ใช้งานเนื้อของซากสัตว์ หมายถึงสัตว์และสัตว์ปีกที่ตายเองโดยไม่ได้ผ่านการเชือดอย่างถูกต้องตามบทบัญญัติศาสนาสัตว์บกและสัตว์ปีกที่ไม่ได้เชือดอย่างถูกต้องตามกฎหมายศาสนาอิสลาม เช่น ลูกวัวคอตตาย ลูกตัวจันทาย ตกมาตาย

สัตว์ที่ถูกพลีให้แก่สิ่งอื่นจากอัลเลาะห์ ซึ่งหมายถึงสัตว์ที่ถูกเชือดโดยผู้เชือดกล่าวนามอื่นจากนามอัลเลาะห์ เหตุผลที่ห้ามสำหรับกรณีนี้ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความศรัทธาทั้งสิ้น แม้จะเป็นสัตว์ที่บริโภคได้ สัตว์ต่างๆ เหล่านั้นก็ยังจะต้องผ่านการเชือดอย่างถูกต้องตามหลักศาสนาอิสลาม ดังนี้

1. ในส่วนของสัตว์ที่เชือดต้องมีคุณลักษณะดังนี้ เป็นสัตว์ที่ศาสนาอนุญาตให้บริโภคการเชือดเป็นไปตามหลักศาสนา ไม่มีการทรมานสัตว์ก่อนเชือด
2. ในส่วนของผู้กระทำการเชือดเป็นชาวมุสลิมมีสุขภาพจิตใจที่สมบูรณ์ไม่มีโรคติดต่อที่สังคมรังเกียจ
3. อุปกรณ์ที่ใช้เชือดต้องเป็นของมีคมที่ไม่ได้ทำมาจากเล็บและกระดูก
4. วิธีการเชือด หันหน้าสัตว์ที่จะเชือดไปทางทิศกิบลัต

(คือทิศที่มุสลิมหันหน้าไปยามละหมาดและขอดุอาอ์ มุ่งไปยังกะอับะฮ์ในนครมักกะฮ์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย) ผู้เชือดต้องกล่าวนามของอัลเลาะห์ ตาอาลา ขณะเชือด การใช้เครื่องมือที่กเสียงเปิดนามของอัลเลาะห์ ถือว่าใช้ได้ นอกจากคนที่ลืมนามของ อัลเลาะห์ สัตว์ที่เขาเชือดถือว่าอนุญาตให้รับประทานได้ การเชือดจะต้องเชือดในคราวเดียวกันโดยเชือดให้หลอดลม หลอดอาหาร เส้นเลือดดำ และเส้นเลือดแดงให้ขาดออกจากกันสัตว์ที่ถูกเชือดจะต้องตายเพราะถูกเชือดเท่านั้นก่อนที่นำไปปรุงอาหารยกเว้นเนื้อปลาที่นำมาปรุงได้เลยไม่ต้องทำการเชือดก่อน

การปฏิบัติเรื่องอาหารในเดือนรอมฎอน

ที่มีสยิดกียามุดดิน (บ่อแร่) การถือศีลอดมีความสำคัญ เนื่องจากมุสลิมบางคนที่มีฐานะร่ำรวย จะไม่เคยรู้ถึงความลำบากของคนยากจน แต่เมื่อถือศีลอด ทำให้รู้สึกถึงความลำบากของคนด้อยโอกาสในสังคม จากจิตใจที่เคยแข็งกระด้าง ไม่เคยให้ความช่วยเหลือคนด้อยโอกาส ทำให้เกิดความรู้สึกลังสารถ และมิจิตใจช่วยเหลือผู้อื่น ซึ่งอย่างน้อยก็ได้ออกชะกาตตามคำบัญญัติของอัลเลาะห์ ถ้าเราทำความดีต่อพระเจ้าเป็นเจ้าด้วยความบริสุทธิ์ใจในเดือนรอมฎอน พระองค์จะให้ผลบุญจาก 10 เท่า ไปจนถึง 700 เท่า ซึ่งขึ้นอยู่กับความจริงใจที่เราได้กระทำ เพราะฉะนั้น มุสลิมผู้ศรัทธาส่วนใหญ่ก็จะทำละหมาดและอ่านอัลกุรอานในยามค่ำคืน เพราะท่านรอซูล ได้บอกว่า ท่านทั้งหลายจงสร้างรัศมีในครัวเรือนของท่านด้วยการอ่านอัล

กรุอ่าน ฉะนั้น ถ้าอ่านอัลกรุอ่านและรำลึกถึงความเมตตาของพระองค์ จะทำให้จิตใจของเรา มีความศรัทธามากยิ่งขึ้น และอยากทำตัวให้เป็น คนดีของสังคม หากว่าเราปฏิบัติอยู่เป็นประจำ แล้ว จะทำให้เราเป็นคนที่มีคุณธรรม

ดังนั้นในฐานะที่เราเป็นมุอมีนผู้ ศรัทธาต่ออัลเลาะห์ ก็ควรจะหาโอกาสทำความ ดีให้มากที่สุด นอกจากนี้ ในช่วงก่อนที่จะละศีลอด ประมาณ 15-20 นาที เราควรจะขออูอา ให้มากที่สุด พร้อมทั้งรำลึกถึงพระคุณของอัลเลาะห์ โดยให้เราขออูอาด้วยความตั้งใจและมั่นใจว่าพระองค์จะประทานพรให้อย่างแน่นอน สำหรับในคำคืนนี้ รู้สึกดีใจเป็นอย่างยิ่ง ที่คณะของท่านนายก อบจ.ภูเก็ต ได้มาเยี่ยมเยียนและให้กำลังใจพี่น้องชาวบ่อแร่ทุกคน ขอพระผู้เป็นเจ้าจงได้ประทานความดี พลานามัยที่แข็งแรงให้กับท่าน และจงมีความสุขความเจริญรุ่งเรืองตลอดไป ทั้งชีวิตส่วนตัวและส่วนรวม

อาหารการกินในเดือนรอมฎอน

เดือนที่ 9 ตามปฏิทินจันทรคติ ของอิสลาม จะเป็นเดือนรอมฎอน เป็นเดือนที่ชาวมุสลิมถือศีลอดทั้งเดือน มักเรียกสั้นๆ ว่า เดือนบวช ที่เป็นส่วนสำคัญเดือนหนึ่งของอิสลาม การถือศีลอดตามความหมายทางศาสนาของอิสลาม คือ การงดเว้นจากการกิน การดื่ม การเสพ การร่วมประเวณีระหว่างสามีภรรยา ชายหญิง ตลอดจนการกระทำที่ขัดกับคุณธรรม ตั้งแต่ดวงอาทิตย์ขึ้นจนถึงดวงอาทิตย์ตก ซึ่งช่วงเวลาที่อดอาหาร อดน้ำ ในแต่ละวัน และพฤติกรรมการ

รับประทานอาหารที่แตกต่างกันของแต่ละคน อาจทำให้ช่วงเวลาถือศีลอดยาวนานได้ตั้งแต่ 13 ถึง 20 ชั่วโมงต่อวัน ในแต่ละประเทศ ปฏิบัติต่อเนื่องกันไป 29-30 วัน สุขภาพจึงเป็นเรื่องสำคัญ ที่เราจะต้องศึกษาและกล่าวถึงวิธีการดูแลสุขภาพในเดือนถือศีลอดสำหรับประชาชนทั่วไป รับประทานอาหารสุกใหม่ ๆ หลีกเลี่ยงอาหารที่มีรสเค็มจัด เพราะจะทำให้กระหายน้ำได้ระหว่างการถือศีลอดในตอนกลางวันสำหรับอาหารมื้อเย็นควรเริ่มด้วยอาหารเหลว ย่อยง่าย หลีกเลี่ยงอาหารที่ย่อยยากเพราะจะทำให้กระเพาะอาหารทำงานหนักขึ้น อาหารมื้อเย็น ควรหลีกเลี่ยงการกินอาหารมากเกินไป เพราะในช่วงเวลาดังกล่าวกระเพาะอาหารจะมีน้ำย่อยออกมามาก การรับประทานอาหารอย่างรวดเร็วจะทำให้กระเพาะอาหารปรับตัวไม่ทันระบบย่อยอาหารแปรปรวน เกิดอาการท้องอืดท้องเฟ้อ หากเกิดขึ้นบ่อย ๆ อาจทำให้เกิดโรคกระเพาะอาหารเรื้อรังต่อไปได้ หลีกเลี่ยงการนอนทันทีหลังรับประทานอาหาร ต้องอย่างน้อย 2-4 ชั่วโมง เพราะการนอนหลังรับประทานอาหารทันที อาจทำให้น้ำย่อยในกระเพาะอาหารไหลย้อนกลับ ทำให้ระบบย่อยอาหารแปรปรวนเกิดอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ ก่อนรับประทานอาหารหรือปรุงอาหารควรล้างมือให้สะอาดทุกครั้ง สำหรับน้ำดื่มควร เป็นน้ำที่สะอาด เช่น น้ำต้มสุก หรือน้ำบรรจุขวดที่ได้มาตรฐานสำหรับโรคที่ควรหลีกเลี่ยงการถือศีลอด ได้แก่ โรคเบาหวาน โรคไต ผู้ป่วยผ่าตัดเปลี่ยนไต หรือนิวที่ไต โรคปอดและหัวใจที่รุนแรง โรคกระเพาะ โรคลมชัก และโรคไมเกรน ซึ่งหากผู้ป่วยที่มีโรคเรื้อรังที่ตั้งใจจะถือศีลอด ควรแจ้งให้แพทย์ที่รักษาเป็นประจำ ได้ทราบล่วงหน้าก่อนที่จะเริ่มถือศีลอดเพื่อขอ

คำแนะนำในการดูแลสุขภาพอย่างถูกต้อง
 หมั่นสังเกตความผิดปกติของร่างกายเพื่อ
 การตรวจรักษาได้ทันเวลา
 โรคเบาหวาน เป็นโรคที่ไม่เหมาะกับการอด
 อาหารมากที่สุด เนื่องจากจะเป็นการเพิ่ม
 ความเสี่ยงต่อการเกิดภาวะน้ำตาลในเลือด
 ต่ำ จากการอดอาหาร หรือเกิดภาวะน้ำตาล
 ในเลือดสูง จากการงดทานยารักษาเบา
 หวาน ดังนั้นควรให้ความใส่ใจและดูแล
 ตนเองเป็นพิเศษ ซึ่งการถือศีลอดในผู้ป่วย
 เบาหวานชนิดที่ 2 นั้น มีความปลอดภัย
 หากผู้ป่วยรู้สภาวะโรคของตนเอง และ
 สามารถปรับพฤติกรรมการกินอาหารปรับ
 เปลี่ยนการใช้ยาอย่างถูกต้อง แต่ในผู้ป่วย
 เบาหวานชนิดที่ 1 หากผู้ป่วยมีความ
 ต้องการถือศีลอด ต้องตรวจสอบระดับ
 น้ำตาลในเลือดช่วงตลอดวันที่ถือศีลอด
 ปฏิบัติตามคำสั่งของแพทย์อย่างเคร่งครัด
 สำหรับผู้ป่วยโรคเบาหวาน โรคปอดเรื้อรัง
 โรคไตวาย หรือผู้ที่มีภูมิต้านทานต่ำ ควร
 ระวังเป็นพิเศษ ผู้เดินทางกลับจากประเทศ
 ที่มีความเสี่ยงเป็นเวลา 14 วัน ถ้ามีอาการ
 ไข้ ไอ มีน้ำมูก เจ็บคอหลีกเลี่ยงคลุกคลี
 บุคคลอื่น สวมหน้ากากป้องกันโรค ล้างมือ
 ให้สะอาด และรีบไปพบแพทย์
 “ไม่เพียงแต่พี่น้องชาวมุสลิมเท่านั้น การ
 รักษาสุขภาพร่างกายให้แข็งแรงเป็นสิ่งที่ทุก
 คนควรปฏิบัติ เพื่อการมีสุขภาพดี สร้าง
 ภูมิคุ้มกัน ปราศจากโรคร้ายทั้งโรคติดต่อ
 และโรคไม่ติดต่อได้”

ชมผลงานสร้างสรรค์สารคดีวิถีทัศน์

วิถีประมงพื้นบ้าน คลองมุดง

คลองมุดงบ้านบ่อแร่ เป็นแหล่งประมงพื้นบ้านของคนในชุมชน ที่เราสามารถหาซื้ออาหารทะเลสดๆ รวมถึงนั่งเรือเที่ยวชมทัศนียภาพในคลองมุดงจนถึงอ่าวคลอง ชุมภาพและเรียนรู้เรื่องราวได้จากวิถีทัศน์

สร้างสรรค์โดย

ภูริณัฐ พัดวิ รวีพล หนูสุภาภิต และสรริพีชญ์ ลีครองกุล นศบ.641

CHAPTER 4

RIMLAY - BO RAE PHUKET

ชวน มาดูป่าโกงกาง มาชิมกุ้งมังกร 7 สี มา CHECK IN ที่ริมเล -บ่อแร่

ชุมชนท่องเที่ยวบ่อแร่คลองมุดง เป็นชุมชนมุสลิมเล็ก ๆ ในจังหวัดภูเก็ตเป็นหนึ่งในพื้นที่ป่าชายเลนของจังหวัดภูเก็ต เป็นสถานที่ท่องเที่ยวแนววิถีชุมชนท้องถิ่น ที่มีพื้นที่สำหรับนั่งพักผ่อนหย่อนใจสำหรับนักท่องเที่ยว ทำให้ทุกท่านที่มาเที่ยวได้มองเห็นป่าชายเลนทางธรรมชาติที่สมบูรณ์ ที่ได้ดูปากว่านั่นคือ มีกุ้งมังกร 7 สี ที่นำชวนมาลองชิม มีเรือหัวโทงที่เป็นเรือประมงพื้นบ้านที่เป็นเอกลักษณ์ ที่เข้ามาจับหาปลาในการท่องเที่ยวด้วย โดยใช้มาเป็นเรือท่องเที่ยว ล่องไปยังสถานที่ต่าง ๆ

วิถีประมงพื้นบ้าน บ่อแร่

คลองมุดง เป็นคลองปากอ่าว มีท่าเทียบเรือของชาวประมงหรือคลองมุดง จุดดูชาวประมงรอบดักปลาหมึก ซึ่งปราชญ์ชุมชนนำเสนอภูมิปัญญาชาวบ้านในการทำไซ และรอบดักปลาและเป็นจุดเริ่มต้นกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยการนั่งเรือหัวโทง (เรือประมงหางยาว) หรือพายเรือแคนูไปตามคลองมุดง ชมธรรมชาติป่าชายเลน แนวกำแพงพังกา (ป่าโกงกาง) ที่ช่วยลดความรุนแรงของคลื่นยักษ์สึนามิและภัยพิบัติทางทะเล ดูลิงแสมริมคลองแล้วล่องออกไปปากอ่าวประมาณ 10 นาทีเพื่อสัมผัสวิถีประมงพื้นบ้านไปกลับพื้นที่เลี้ยงปลากระชังของชาวประมงบ่อแร่ ซึ่งมีการเลี้ยงปลาสวยงาม ปลากระพง ปลาช่อนทะเล และที่สำคัญคือกุ้งมังกรกับกุ้งมังกร 7 สี โดยสามารถเดินไปตามสะพานบนกระชังอันที่มีที่พักผ่อนตีหมาแพเอาเท้าแช่น้ำถ้ารู้สึกได้สวย ๆ ชวนประทับใจในชุมชนบ้านบ่อแร่ดังคำขวัญ

" ชมวิว 360 องศา ดั่งปาร์ตี้ปี่มิก้าแห่งทัศนียภาพมุดง ส่งเสริมคุณธรรมแกนนำ OTOP "

ป่าโกงกางเลนภูเก็ต กะลองมุดง

ริมเล -บ่อแร่

คลองมุดง จังหวัดภูเก็ต เดิมชาวบ้านเรียก หัวท่า หมายถึง เป็นสถานที่เริ่มต้นที่จะลงคลอง และเป็นที่ยึดเรือของชาวประมง ลักษณะพื้นที่ เป็นคลองปากอ่าว มีแนวป่าโกงกางตามธรรมชาติ เป็นสถานที่ท่องเที่ยวแนววิถีชุมชนท้องถิ่น มีพื้นที่สำหรับนั่งพักผ่อน กิจกรรมพายเรือแคนู เป็นจุดดูลิง และเป็นพื้นที่เลี้ยงปลาในกระชังของชาวประมง คลองมุดงถือว่าเป็นป่าชายเลน และเป็นแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำ เป็นแหล่งที่ให้อาหารและการเจริญเติบโต และเป็นระบบนิเวศวิทยาที่สำคัญในแง่ของทรัพยากรที่ก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งด้านป่าไม้ ด้านการประมง และการดำรงชีพของชาวบ้าน

ป่าชายเลนในจังหวัดภูเก็ต ในอดีตมีหลายพื้นที่ เพราะภูเก็ตเป็นเมืองแห่งทรัพยากรทางชายฝั่งทะเล ที่ทำให้วิถีชีวิตของคนในพื้นที่ได้มีการใช้ชีวิตกับธรรมชาติ เกิดอาชีพ และกลายเป็นการพึ่งพิงธรรมชาติ เป็นวิถีจักรของระบบนิเวศที่เอื้อประโยชน์ ให้แก่กัน

ป่าชายเลนคลองมุดง หนึ่งในพื้นที่ป่าชายเลนของจังหวัดภูเก็ต ขณะนี้คลองมุดงเปลี่ยนแปลงไปเป็นสถานที่ที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้เช่นกัน กลายเป็นจุดชมภูมิทัศน์ บริเวณจุดชมภูมิทัศน์คลองมุดง หรือที่หลาย ๆ คนเรียกคลองนี้จากคลองมุดงเป็นคลองอุดม และเป็นคลองป่าโกงกาง จากชื่อป่าชายเลนคลองมุดง อาจทำให้หลายคนมองเห็นป่าชายเลนที่สมบูรณ์ทางธรรมชาติที่มองในมุมกว้าง

ป่าโกงกางมีพื้นที่ติดทั้ง 2 ฝั่ง ณ ฝั่งตะวันตกและฝั่งตะวันออก ซึ่งฝั่งตะวันตกเป็นฝั่งชายคลองที่สวยงามเหมาะที่จะเดินทางมาท่องเที่ยวกันอย่างมากมายค่ะ สามารถเรือพายแคนู นั่งเรือหัวธงเรือหางยาวนั่งล่องในคลองชมลิ่งดูธรรมชาติที่สวยงาม

คลองมุดงบ้านบ่อแร่เป็นอีกสถานที่ผู้คนชอบมานั่งพักผ่อนหย่อนใจกัน สามารถเอาเสื่อมาปูปิคนิคกับครอบครัวหรือแก๊งค์เพื่อน มาให้อาหารลิงหรือมาตกปลากัน ปลอดภัยมาก ๆ เลยน้าทุกคน มานั่งดูวิวดูป่าโกงกาง เรือประมง วิถีชีวิตชาวประมงพื้นบ้าน

กุ้งมังกร 7 สี ภูเก็ต ที่เชฟระดับโลกเรียกว่า พังวราสแห่งท้องทะเล

กระชังเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนของชาวบ้านกลุ่มธรรมประมงพื้นบ้าน ที่มีชื่อน่ารักๆว่า " กินข้าว เท้าจุ่มเล " ในกระชังก็จะมีกระเพาะเลี้ยงกุ้งมังกร 7 สี ธรรมดาและ มีปลาเก๋า ปลากระพง ซึ่งเหมาะกับการไปชมการเพาะเลี้ยง การให้อาหาร ชมวิถีพื้นบ้านของชาวบ่อแร่ หรือใครอยากทานกุ้งมังกรสดๆ ปลาสดๆ สามารถมาทานที่นี่ได้เลยค่ะ

วัตถุดิบชั้นเลิศในน่านน้ำภูเก็ต ที่โดดเด่นด้วยขนาด สีส้ม และรสชาติที่เป็นหนึ่งจนได้รับความนิยม โดยตัวขนาดกำลังรับประทานหนักประมาณ 7 - 8 ซีด แต่หากโตมากกว่านั้นรสชาติจะยิ่งอร่อยกุ้งมังกร 7 สี ภูเก็ต มีลักษณะเด่นชัดแตกต่างจากกุ้งมังกรสาย

พันธุ์อื่น คือ สีส้มตลอดลำตัว ส่วนหัวสีเหลือง ลำตัว สีส้มเขียวใส โคนหัวมีสีชมพู แดงสีขาวและดำ พาดขวางลำตัว ขอบท้ายของปล้องท้องมีลายสีครีม ขนาดของกุ้งมังกร 7 สี ภูเก็ต เรียวยาว และไม่มีก้ามปล้อง ท้องเรียบไม่มีร่องขวางกลางทางมีลักษณะแผ่เป็นหางพัด ความแตกต่างอีกอย่าง คือ กุ้งมังกร 7 สีภูเก็ต มีกระดองบาง ทำให้เนื้อกุ้งมีเยื่อกว่าสายพันธุ์อื่น รสชาติของเนื้อกุ้ง แน่น หวาน เวลาเคี้ยวเนื้อจะนุ่มไม่ยุ่ยและ ทำได้หลายเมนูที่นิยม ทั้งกินสดอย่าง ซาซิมิ หรือย่าง อบ

นอกจากรสชาติที่ล้ำลึกถูกปากแล้ว ศาสตร์การแพทย์แผนจีนยังยกให้กุ้งมังกร 7 สีภูเก็ต เป็นสุดยอดอาหารประเภท หยาง ปรับสมดุลบำรุงไตและหัวใจ

เรือหัวโพงภูมิปัญญาคนใต้ คลองมุดง บ่อแร่ ภูเก็ต

ชุมชนท่องเที่ยวบ่อแร่คลองมุดง เป็นชุมชนมุสลิมเล็ก ๆ ในจังหวัดภูเก็ต เรือหัวโพง เรือที่นิยมใช้ในทะเลภาคใต้ฝั่งอันดามัน ตั้งแต่จังหวัดภูเก็ต พังงา กระบี่ ระนอง ตรัง สตูล โดยใช้เป็นเรือประมงพื้นบ้าน นอกจากจะใช้ออกหาปลา ก็ยังใช้สัญจรเดินทาง ที่สำคัญ เป็นเรือที่ถูกออกแบบมาอย่างมีเอกลักษณ์

เรือหัวโพง เป็นเรือขนาดเล็ก ถูกออกแบบให้มีลักษณะพิเศษ ด้านหัวที่เป็นที่มาของชื่อเรียก มีลักษณะเขี้ยวสูงชัน ใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง สามารถฝ่าแรงลมจากคลื่นทะเลฝั่งอันดามันที่มีคลื่นลมแรง ใช้เป็นเข็มทิศในการนำทาง และป้องกันน้ำทะเลลึกเข้าเรือได้

ปัจจุบัน เรือหัวโพงเข้ามามีบทบาทในด้านการท่องเที่ยว โดยมีการปรับใช้มาเป็นเรือท่องเที่ยว ล่องไปยังสถานที่ต่าง ๆ เช่นล่องเรือไปให้อาหารลิง ล่องเรือไปชมวิถีชาวบ้านตำบลชาวบ่อแร่ไปชมวิถีเลี้ยงกุ้งมังกร 7 สี เลี้ยงปลาต่างๆและมีการท่องเที่ยวที่เป็นคนไทย และต่างชาติ เริ่มเข้ามาเที่ยวกันมากมายเลยล่ะ

ชุมชนท่องเที่ยวบ่อแร่คลองมุดงเป็นชุมชนมุสลิมเล็ก ๆ คลองมุดง บ่อแร่ ในจังหวัดภูเก็ต เป็นเมืองแห่งทรัพยากรทางชายฝั่งทะเลที่ทำให้วิถีชีวิตของคนในพื้นที่และนักท่องเที่ยวได้มีการใช้ชีวิตกับธรรมชาติ ที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยที่ป่าโกงกางที่สวยงาม มี กุ้ง หอย ปู ปลา หรือสัตว์ทะเลอื่นๆ ที่ทำให้วิถีชีวิตของคนในพื้นที่ได้มี เกิดอาชีพ และกลายเป็นการพึ่งพิงธรรมชาติ และเป็นวิถีจักรของระบบนิเวศที่เอื้อประโยชน์ ให้แก่กัน

CHAPTER 5

OTOP

BAN BO RAE

OTOP บ้านบ่อแร่

ผลิตภัณฑ์ชุมชนในบ่อแร่ถูกเกิด
ดอกไม้จากเกล็ดปลา ผ้ามัดย้อม หมวก
เป็นลายก้ามดอก ที่มีลวดลายที่เป็น
เอกลักษณ์ สู้ สินค้า OTO

ผลิตภัณฑ์สินค้าบ้าน OTO บ่อแร่
เกิดจากสมาชิกชุมชนรวมตัวกันเพื่อหารายได้
เสริมในช่วงวิกฤติ โควิด-19 เพื่อไม่ยากอยู่
ว่า ๆ ชาวบ้านก็หาวัสดุเหลือใช้มาดัดแปลง
ให้เป็นสินค้าโอท็อปและนำส่งออกขายเพื่อ
เป็นกำไร ให้แก่สมาชิกชุมชนบ้านบ่อแร่ เมื่อ
กลุ่มสมาชิกชุมชนมีทุนมากแล้ว ก็เริ่มหาอะไร
มาดัดแปลงให้สวยงามและมีเอกลักษณ์กว่าเดิม
เช่น นำเกล็ดปลามาดัดแปลงให้มีรูปทรงคล้าย
กับดอกไม้ และนำผ้าธรรมดา ๆ มาดัดแปลง
ให้มีลวดลายเป็นเอกลักษณ์ เช่น ลวดลายก้าม
ปูเพื่อแสดงให้เห็นถึงความสมบูรณ์ของระบบ
นิเวศบ้านบ่อแร่ ผลิตภัณฑ์ทั้งสองเป็นเพียงการ
หารายได้เสริมของชาวบ้านส่วนมากชาวบ้าน
มีรายได้หลักเช่น ข้าราชการชาวประมงหรือ
ค้าขายเป็นต้น

อภิเณกผลิตภัณฑใหม่ ๆ

ลายผ้ามัดย้อม หมวก ชาวบ้าน
จะวาดลวดลายปูก้ามดอก เพื่อแสดงให้
เห็นถึงเอกลักษณ์ความอุดมสมบูรณ์ในระ
บบนิเวศของบ้านบ่อแร่ แต่นอกเหนือจาก
ลวดลายนี้แล้วชาวบ้านก็มีการอภิเณ
เปลี่ยนแปลงลวดลายให้ดูทันสมัยมากกว่า
เดิมเพื่อไม่ให้ลวดลายตกเทรนและดูเก่าจึง
มีการคิดหาลวดลายอยู่ใหม่ ๆ สม่่าเสมอ
และนำส่งออกขายตามงานหรือออกบูธ
ต่างๆ วิธีการทำก็เหมือนผ้ามัดย้อมทั่วไป

แต่ที่บ้านบ่อแร่มีวิธีการทำไม่
เหมือนที่อื่นไม่ว่าจะเป็นการลงสีจากบน
ลงล่างหรือล่างขึ้นบนก็ไม่เหมือนที่อื่นและ
มีการปักลงไปในพื้นที่ผ้าเพื่อให้ดูประณี
ประนอมและลวดลายให้มีเอกลักษณ์กว่า
ที่ไหน เมื่อชาวบ้านทำเสร็จแล้วก็นำไปส่ง
ให้กับเทศบาลเพื่อต่อยอดสินค้าออกไป

ดอกไม้จากเกล็ดปลา

ทำได้อย่างไร ?

ดอกไม้จากเกล็ดปลาเกิดจากฝีมือชุมชนโดยเฉพาะชาวบ้านมีการคิดค้นการนำเกล็ดปลาที่เหลือใช้หรือไปซื้อมาเลือกเอาแบบที่แข็งแรงเพื่อมาดัดแปลงแปรรูปทรงให้เป็นดอกไม้ วิธีการทำก็ยากพอสมควรเพราะต้องใช้ความสามารถพิเศษและต้องรู้จักถึงขนาดของเกล็ดปลาในการมาทำกรีบดอกไม้อีกด้วย ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านบ่อแร่ ได้เล่าว่า “วิธีการทำก็คือนำเกล็ดปลาที่เลือกแล้วมาทำความสะอาดและนำไปลงสีตากให้แห้ง แล้วนำมาทำเป็นกรีบดอกไม้ต่าง ๆ ให้มีรูปทรงสวยงาม ชาวบ้านดูว่าง่าย ๆ แต่ก็ไม่ได้ง่ายนะ (หัวเราะ) เพราะต้องใช้ฝีมืออย่างมาก ๆ ดอกไม้จากเกล็ดปลาของชาวบ้านจากที่คิดว่าเป็นเพียงรายได้เสริมแต่ตอนนี้เริ่มเป็นรายได้หลักของชาวบ้านเพราะมีคนนิยมสั่งซื้อ ไปตั้งโชว์หรือนำไปออกบูธต่างๆ จนมีรายได้เข้ามาให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านบ่อแร่ นอกจากเกล็ดปลานำมาแปรรูปเป็นดอกไม้แล้วก็มี การนำมาดัดแปลงเป็นพวงกุญแจต่าง ๆ อีกด้วย”

ชุมชนบ้านบ่อแร่

ชุมชนบ้านบ่อแร่ มีความเข้มแข็งปรองดอง น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียงพึ่งพาตนเอง ปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้ และรวมกลุ่มคนในหมู่บ้าน จัดตั้งสหกรณ์เครดิตยูเนียน บ่อแร่ สันติสุขจำกัด ที่เป็นเหมือนธนาคารในชุมชน มีการเก็บออมสร้างรายได้จากสวนหนึ่ง จากการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ของคนในชุมชนที่ร่วมกันผลิต ทั้งของกินและของใช้ ตั้งแต่กลุ่มबाटัก กลุ่มอันดามันบ้านบ่อแร่बाटัก ซึ่งผลิตผ้าबाटักผ้าเช็ดหน้ากระเป๋ ผ้าปาเต๊ะและแพนด้ายเสื้อยืดเพนต์ลาย ผลิตภัณฑ์ดอกไม้จากเกล็ดปลา กลุ่มสมุนไพรทำพิมเสนน้ำ กลุ่มทำเครื่องแกง กลุ่มทำขนมหวาน กลุ่มทำน้ำพริก กลุ่มทำอาหาร มีอาหารพื้นบ้าน เช่น โรตีสีน้ำแกง ข้าวมันไก่ ข้าวหมกไก่ แกงพะพะ แกงมัสมั่น แกงเหลือง ขนมนจีน ข้าวยาสมุนไพร ขนมหวานไทยไทย รวมถึงรสชาติบ้านบ่อแร่ อย่างเช่นแกงป๋จจารี ซึ่งเป็นแกงกะทิไข่ ใส่มะเขือยาว สับปะรดและเครื่องเทศ และซี่แซะ(ภาษาอินโดคือมะพร้าวคั่ว) ที่เอามะพร้าวคั่วมาตำนิดๆ บ้านไหนใส่กะทิเยอะแกงจะออกมารสชาติหวาน กินกับขนมปังหรือโรตีสี แกงป๋จจารีที่ไม่ขึ้นมากินกับข้าวสวย และน้ำซุบซี่แซะคือน้ำซุบหยา (เขย่าๆ เครื่องพริก) ที่เอามะพร้าวคั่วให้เหลืองอ่อน มาใส่กับน้ำพริก ได้กลิ่นหอมของมะพร้าว จิ้มกินผัดเครื่องในวัว ลวกออร์่อยสุด ๆ

CHAPTER 6

THE FACILITATE OF TOURISM BAN BOR RAE

การท่องเที่ยวชุมชน บ่อแร่

จุดเริ่มต้นกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ด้วยการนั่งเรือหัวโทง (เรือประมงหางยาว) หรือพายเรือแคนูไปตามคลองมุดง ขึ้นชมธรรมชาติป่าชายเลน แนวกำแพงพังกา (โก่งกา) ที่ช่วยลดความรุนแรงของภัยพิบัติทางทะเล ดูลิงแสมริมคลอง เมื่อล่องเรือออกไปปากอ่าวประมาณ 10 นาที จะได้สัมผัสวิถีประมงพื้นบ้านของชาวประมงบ่อแร่กับการเลี้ยงปลากะรัง มีทั้งปลาสวยงามปลากะพงปลาช่อนทะเล และที่สำคัญคือ กุ้งมังกรกุ้งมังกรเจ็ดสี โดยสามารถเดินไปตามสะพานบันกระซัง นั่งพักผ่อนตีหมาแพะ เอาเท้าแช่น้ำ และถ่ายรูปสวย ๆ ชวนประทับใจ คลองมุดง จังหวัดภูเก็ต ความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ป่าชายเลนและวิถีชีวิตของชาวบ้านที่ยังไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปนัก ยังไม่มีโรงแรมใหญ่ๆเข้ามาสร้าง สิ่งอำนวยความสะดวกก็มีพอสมควรและมีการพัฒนาขึ้นไปเรื่อยๆ มองไปไกลๆจะเห็นปากคลองที่ออกสู่ทะเล เรือจอดเยอะมากแต่ที่สะอาดตานั่นคือบ้านที่อยู่กลางน้ำนั่นเอง อาจจะได้เป็นบ้านถาวรแต่ด้วยบรรยากาศทำให้คิดว่านี่คือที่มีความสุขในรูปแบบการท่องเที่ยวอย่างแท้จริง

ที่นี่ คลองมุดง

ป่าชายเลนคลองมุดง หนึ่งในพื้นที่ป่าชายเลนของจังหวัดภูเก็ต ขณะนี้คลองมุดงเปลี่ยนแปลงไปเป็นสถานที่ที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้เช่นกัน กลายเป็นจุดชมภูมิทัศน์ บริเวณจุดชมภูมิทัศน์คลองมุดง หรือที่หลายๆคนเรียกคลอง

นี้จากคลองมุดง เป็นคลองอุดม และเป็นคลองป่าโกงกาง จากชื่อป่าชายเลนคลองมุดง อาจทำให้หลายคนมองเห็นป่าชายเลนที่สมบูรณ์ทางธรรมชาติที่มองในมุมกว้าง

หอชมวิวเขาขาด

หอชมวิวเขาขาด เป็นจุดชมวิวอีกแห่งหนึ่ง ของจังหวัดภูเก็ต ตั้งอยู่ในตำบลวิชิต อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ตั้งอยู่ในบริเวณ อ่าวมะขามใกล้กับแหลมพันวา จุดชมวิวเขาขาดเป็นจุดชมวิวที่สวยงามอีกแห่งหนึ่ง ของเมืองภูเก็ตที่มีจุดชมวิวมามากมาย แต่มีเพียงไม่กี่แห่งที่สามารถชมวิวดูได้ 360 องศา และแน่นอนว่าชมวิวดูได้ 360 องศาอย่างแท้จริงที่นี่คือ

“จุดชมวิวเขาขาด” เป็นมุมมองที่มีเสน่ห์ไม่แพ้จุดอื่น ๆ ของภูเก็ตเมื่อมาถึงจุดชมวิวลแล้วจะมีลานจอดรถและห้องนั่งอยู่ด้านล่างโดยการขึ้นไปจุดชมวิวเพื่อให้เห็นวิวยาวนั้นต้อง ขึ้นไปหอคอยเป็นหอชม วิวแปดเหลี่ยม เมื่อเดินทางขึ้นไปบนหอชมวิวนักท่องเที่ยวสามารถมองเห็นทัศนียภาพโดยรอบ บริเวณหอชมวิวเขาขาดมีทัศนียภาพ ที่เป็นเอกลักษณ์ใน มุมสูงสามารถมองเห็นทัศนียภาพได้ถึง 360 องศา ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เข้าเยี่ยมชมและสัมผัสกับความยิ่งใหญ่ ธรรมชาติตาแห่งท้องทะเลอันดามัน และความสวยงามของ ทิวทัศน์ รอบเกาะภูเก็ต ไม่ว่าจะเป็นอ่าวฉลอง แหลมพันวา เกาะสิเหร่ รวมถึงตัวเมืองภูเก็ตอีกด้วย

การมาที่นี้

การเดินทางสู่เขาคาดนั้น สามารถเดินทางได้ด้วยรถส่วนตัวหรือการเหมารถมาเท่านั้น ไม่มีรถรับจ้างประจำทางเข้ามาถึง เส้นทางที่ สะดวกที่สุด คือ เส้นทางถนนคัคคีเดช ไปตามเส้นทางอ่าวมะขาม ก่อนถึงแหลมพันวา จะมีทางเข้าซอยไปยังเขาขาดระหว่างทาง ได้สัมผัสกับทิวทัศน์ของอ่าววน มีบรรดาเรือยอชต์ลำเล็กลำน้อยวางเรียงรายอยู่บนผิวน้ำอย่างเป็นระเบียบ และตลอดสองข้างทางยังมีธรรมชาติที่ยังคงความอุดมสมบูรณ์ หนทางดูซับซ้อนเล็กน้อย แต่ไม่สับสนแน่นอน เพราะมีป้ายบอกทางเล็กๆ อยู่ตลอดแนวถนน และนี่คืออีกหนึ่งความงดงามทางธรรมชาติที่สามารถหาชมได้ที่นี้ ชุมชนบ่อแร่ จังหวัดภูเก็ต

ประเพณีดิงม

มีสยิดกียามุดตีนบ้านบ่อแร่ คือสถานที่ปฏิบัติศาสนกิจและจัดกิจกรรมสร้างสรรค์สังคมตลอดทั้งปี เช่นจัดงานประเพณีของมีสยิด จำหน่ายอาหารคาว-หวานต่างออกบูทจำหน่ายสินค้าเพื่อนำรายได้มาบำรุงมีสยิด ขณะที่ชาวบ้านบ่อแร่ยึดถือวัฒนธรรมประเพณีศาสนาอิสลามปฏิบัติประเพณีถือศีลอด ประเพณีเชือด

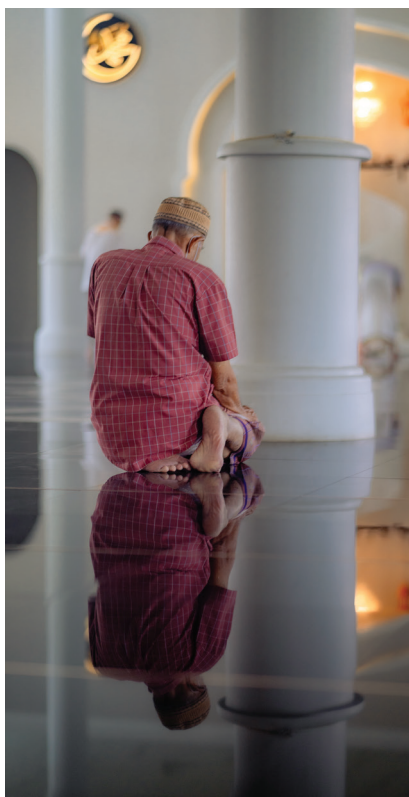
กุรบัน (เชือดวัวเพื่อแจกจ่ายแก่ผู้ยากไร้ญาติสนิท และเพื่อนบ้าน) ประเพณีทำขวัญเด็ก รวมถึงประเพณีลอยกระทง ประเพณีแข่งขันเรือแคนูประจำปีที่คลอง

มุดง และประเพณีแข่งขันกีฬาฟุตบอลบ่อแร่คัพ ซึ่งจัดที่สนามฟุตบอลฟิฟา ในพื้นที่โรงเรียนบ้านอ่าวน้ำบ่อ โดยสนามฟุตบอลมาตรฐานฟิฟายังเป็นที่จัดกิจกรรมสนันทนาการกีฬาที่มีสนามฟุตบอล ฟุตซอลและห้องฟิตเนส

เส้นทางสายสุขภาพ

เมื่อเดินทางเข้าหมู่บ้านบ่อแร่ไปตามแนวเขาขาด นักท่องเที่ยวสามารถแวะจุดชมวิวเขาขาด แล้วต่อด้วยหอชมวิวเขาขาด 360 องศา อันเป็นจุดชมวิวไม่กี่แห่งของจังหวัดภูเก็ต ที่เห็นทัศนียภาพได้รอบ 360 องศา บริเวณหอชมวิวมีสะพานไม้ให้เดินชมวิวเพลิน ๆ ไปรอบหอนอกจากนี้ เส้นทางเขาขาด-แหลมพันวา-อ่าวมะขาม-บ่อแร่ระยะทางประมาณ 3-4 กิโลเมตร สามารถขี่จักรยานเที่ยวชมและยังเป็นเส้นทางวิ่งเทรลเข้าไปในป่าอย่างด้วย ขณะที่ก่อนถึงคลองมุดง มีต้นยางร้อยปีอยู่ภายในกุโบร์ (สุสานมุสลิม) ลำต้นใหญ่ขนาดห้าคนโอบ สูงตระหง่านมองเห็นได้จากทะเลจึงเป็นสัญลักษณ์ของชาวประมงใช้บอกทางสำหรับนำเรือเข้าเทียบท่า

PHOTO

MSPKRU

NEWS

**MS
PKRU**

การลงพื้นที่ดำเนินโครงการการเพิ่มศักยภาพชุมชน Soft Power
บนฐานอัตลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น มีติการท่องเที่ยวชุมชนที่เป็น
มิตรกับมุสลิม (Muslim Friendly Creative Tourism (วจก.)

นิเทศศาสตร์ 63

COMMUNICATION ARTS 63

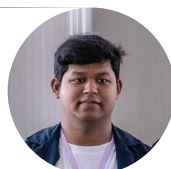

นัฐกิตติ์ สิทราพิชาพัฒน์

เติบโตมาบนความยากลำบาก ไม่ได้แปลว่าจะไม่มีโอกาสใช้ชีวิต ใช้ชีวิตบนพื้นฐานของความถูกต้องและมีความสุขก็เพียงพอแล้ว

دنوسرن เต็งรัง

ทุกอย่างที่ผ่านมาล้วนคือว่าเป็นประสบการณ์ บางอย่างทำให้เราเรียนรู้ บางอย่างทำให้เราจดจำ บางอย่างเข้ามาเพื่อย้ำเตือน และคงไม่มีใครทุกข์ได้ในวันที่เบิกบาน

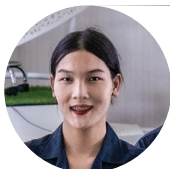
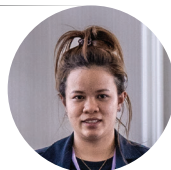

ธรรพณรร พิมพทอง

อย่าปล่อยให้อะไรที่เลวร้ายมากำลายวันที่สวยงาม

นิตยา ชวดชุม

ชีวิตของเราเหมือนเล่นกับเกมสล็อตเวลา เพราะเมื่อเราผ่าน 1 เลเวล ไปได้ ก็จะมีอีกเลเวลเข้ามาให้เราเจอ

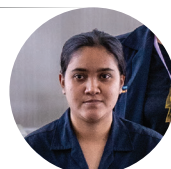

สิริมงคล บุญอินทร์

พร้อมสู้เผชิญกับปัญหาต่างๆ เพื่ออนาคตที่ดีและมีความสุข

อาสิมา เสภา

ปล่อยวางปล่อยใจอยู่กับตัวเองปลอดภัยสบายใจที่สุด

إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ

โครงการเพิ่มศักยภาพชุมชน Soft Power บนฐานอัตลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
มิติการท่องเที่ยวชุมชนที่เป็นมิตรกับมุสลิม (Muslim Friendly Creative Tourism)
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

“คำว่ามุสลิมที่คนส่วนใหญ่มองว่า
เข้าถึงยากอยากชวนมาลองสัมผัสวิถี
วัฒนธรรมประเพณี การดำรงชีวิต
ของชาวมุสลิมในชุมชนบ่อแร่ ที่มี
อัตลักษณ์ และเอกลักษณ์ที่น่า
ประทับใจ”

